

Evaluatie – Standaard voor de beleidscyclus

Adviescommissie Control & Financien – 4 december 2025

Gemeente Utrecht

Context - en doel bespreking vandaag

- Juni 2023: vaststelling beleidsnota 'standaard voor de beleidscyclus' door raad (incl gewijzigde indeling begroting). Ook besloten om de werking van de standaard te gaan evalueren in 2025.
- September 2025: opzet en start van de evaluatie besproken in deze commissie.
- Nu liggen de uitkomsten er, en de concept evaluatierapportage.
- Doel bespreking vandaag: **informer**en over uitkomsten, **verdieping/vragen/opmerkingen** vanuit adviescommissie. Daarna rapportage definitief, en in januari met brief vanuit college naar raad.

Evaluatie is uitgevoerd

- Enquête onder raadsleden: respons 18, waarvan 12 volledig ingevuld.
- Documentanalyse raadstoetsen (Sport / Wonen / Veilige Stad / EZ).
- Ambtelijke ervaringen verzameld.

Belangrijkste bevindingen

1. De standaard wordt breed toegepast en is zichtbaar van waarde.
2. De standaard verbetert de kwaliteit van (bestuurlijke) sturing en gesprek.
3. Tegelijk blijft de kwaliteit van toepassing wisselend.
4. Monitoring, indicatoren en evaluatie zijn het grootste verbeterpunt.
5. Financiële helderheid is verbeterd, maar nog niet stabiel genoeg.
6. Proces, rolverdeling en ondersteuning kunnen beter (intern ambtelijk).
7. Variatie tussen beleidsvelden vraagt om maatwerk binnen duidelijke kaders (ruimte ≠ sociaal).

Conclusie

- De standaard werkt en versterkt de beleidscyclus
- De kwaliteit van toepassing van de standaard is verschillend (per beleidsnota)
- Verdere doorontwikkeling is nodig om de volle potentie te benutten.

Kern van de aanbevelingen

- **Versterk indicatoren, monitoring en evaluatie**
 - Striktere toepassing van de standaard;
 - *Outcome*-gerichte indicatoren, realistische streefwaarden;
 - Uniform format voor voortgangsrapportages;
 - Overweeg kernmonitor per domein.
- **Verbeter financiële onderbouwing en koppeling met P&C**
 - Verplicht format voor financiële onderbouwing;
 - Minder (geen, tenzij...) beleidsvoorstellen zonder dekking, en totaaloverzicht ongedekte ambities in de VJN.
- **Maak rollen, processen en ondersteuning helderder**
 - Duidelijke rolverdeling, vroege betrokkenheid van ambtelijke expertises en betere ondersteuning van projectleiders.
- **Vergroot uniformiteit en verduidelijk formats**
 - Actualiseer formats voor beleidsnota's en UP's;
 - Werk met *best practices* en duidelijke toelichting op doel en functie.
- **Maak ruimte voor domeinspecifiek maatwerk binnen kaders**
 - Afwegingskader voor uitzonderingen;
 - Specifieke voorbeelden voor sociaal, ruimtelijk en fysiek domein;
 - Betere aansluiting met Omgevingswet.
- **Versterk bruikbaarheid voor de raad**
 - Minder jargon, meer inhoud en keuzes;
 - Eerdere betrokkenheid bij visies;
 - Betere rapportages over voortgang en doelbereiking.

Vervolg

- Januari '26: raadsbrief met evaluatie
- '26 – '28: uitvoering en toepassing aanbevelingen
- '28: (tweede) evaluatie

Bespreekpunten

- Verdieping / vragen / opmerkingen vanuit adviescie.
- 3 specifieke vragen:
 - Wat vindt u van voorwoorden portefeuillehouder bij beleidsnota's?
 - Specials / afwijkingen van standaard: wenselijk?
 - Dekking beleidsnota's: wel/geen ongedekt beleid?

